

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 20 • Perjantaina 23. lokakuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Timo Rouhiainen tuottaa uusinta viljelytekniikkaa Suomeen lisäämällä tietoa ja kiinnostusta suorakylvöä kohtaan.

Kurkijokelaista innovaatiota nykypäivään

Viljavan maaperänsä ja maatalousoppilaitostensa ansiosta Kurkijoesta oli muodostunut **voimakas maatalouspitäjä**, joka tunnettiin laajalti oikein viljapitäjänä. Pitäjän pinta-alasta oli v. 1939 peltoa lähes neljännes eli n. 12 600 ha. Viljelystiloja oli n. 1 100, ja ne olivat valtaosaltaan pieniä, peltoalan keskiarvon ollessa n. 11 ha.

Ulkopuolinen saa hetken perehtyä Kurkijoen maatalousoppilaitokseen, ennen kuin selvii, että Eilisen vaarassa oli maanviljelyskoulu sekä tietopuolinen karjanhoitokoulu ja Lopotissa maamiesopisto sekä tietopuolis-käytännöllinen karjanhoitokoulu. Opiston lisäksi Kurkijoella oli muutakin maatalousopetusta. Pitäjässä toimi Kurkijoen osuusmeijerin yksivuotinen meijerikoulu. Valtion koulutilalla toimi myös hevoshoitokoulu. Tässä samassa ryppäessä, nykyään sanottaisiin kai osaamiskeskukseksi toimi myös karjanjalostuskeskus.

Kaikki nämä oppilaitokset säteilivät ympärilleen kehitysimpulsseja. Tämä tarkoitti, (1) että pitäjässä asui maatalouden osaajia, (2) opettajat pitivät lähiympäristössä kursseja ja luentoja (3) pitäjän oman nuorison oli helppo hank-

kia läheltä alan opetusta (4) valistuneet nuoret miehet ja naiset tutustuivat toisiinsa ja avioliittojen kautta syntyi valistuneita perheitä ja sukua, eniten tietysti Kurkijoen seudulle. Tämä elämänpiiri tuotti Suomelle yhden presidentinkin, nimittäin Lauri Kristian Relanderin. Relander oli väitellyt tohtoriksi maataloustieteissä.

Kolmessa sukupolvessa maatalous oli päässyt pitkälle. On kerrottu, että kun kurkijokelaiset aluksi sijoitettiin tilapäisesti Keski-Suomeen, kommentoivat näiden seutujen viljelijät, että nämä evakot olivat sata vuotta heitä edellä! Valokuvista näkee, että 1930-luvun Kurkijoella osa rakennuksista oli punamullalla mikä kertoo paljon. Pitäjässä oli kolme meijeriä, osuustoiminta oli kehittynyt ja tuotteet saatiin rautateitse markkinoille. Kurkijoki on siis ollut Suomessa aivan eturivin maatalouspitäjä.

Viimeistä viljelyteknologiaa Loimaalle

Great Plans ja Valtra järjestivät yhteisen maatalouskone-esittelytapahtuman Alastarolla elokuussa. Paikalla oli kymmenkunta Valtran traktoria sekä Great Plans suorakylvökonetta. Tapahtu-

ma keräsi paikalle runsaasti isäntiä ja muita uusimmasta viljelytekniikasta kiinnostuneita ihmisiä.

Kurkijokelaistaustainen Timo Rouhiainen on suorakylvön uranuurtaja Suomessa. Timon isän Reinon koti oli Lopotin Raholassa ja isoäiti oli Rummunsuon Veikkolaisia. Timon veli pitää kotitilaa Pöytyällä. Timo taas viljelee vaimonsa Hanelen kotitilaa Säkylässä. Heillä on kaksi lasta, Salla ja Sampo.

Jo nuorena Timo hakeutui sotilasuralle. Hän on kiinnostunut Kurkijokisista juuristaan ja osallistuu aktiivisesti hallituksen jäsenenä Kurkijoki-säätiön toimintaan. Timo on ollut mm YK:n palveluksessa sotilastarkkailijana Golanilla Siinailla ja sen jälkeen YK:n päämajassa New Yorkissa,

jolloin yhteistyö YK:n pääsihteeri Kofi Annanin kanssa oli jatkuvaa. Komennuksen loputtua hän palasi pääesikuntaan Suomeen ja täältä sitten uudelle komennukselle Naton esikuntaan Belgiaan, jossa hän oli ensimmäinen suomalainen upseeri. Timo Rouhiainen on sotilasarvoltaan everstiluutnantti.

Timo kertoo, että erityisesti Loimaan seudulla siirtokarjalaisten luonteen innovatiivisuus on noussut esille. Alueelle on perustettu lukuisia yrityksiä Kurkijoelta lähteneiden evakkojen toimesta. Tällaisia ovat mm. Palin graniitti, Metsäpuu (nyk. Domus), Lankisen konepaja sekä Syväsen konepaja (nyk. Lännen tehtaat).

Timo Rouhiaisen kiinnostus suorakylvöä kohtaan alkoi n. 15 vuotta sitten hänen toimiessaan YK:n sihteeris-

Tässä lehdessä mm.

Tuokiokuvia Elisenvaarasta lokakuun alussa.....s. 4
Sotaveteraani ja alikersanttis. 5
Aune Niskanen os. Veijalainen muistelee 70 vuoden takaisia tapahtumia.....s. 6
Kurkijoen tyttöjen kiisselikutsuts. 7

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 6.11., 20.11., 4.12., 18.12.

Suorakylvöllä voidaan säästää jopa 70 % kustannuksissa koska yhdellä ajokerralla tehdään kaikki kylvöön liittyvät toimenpiteet.

tössä Yhdysvalloissa. Siellä hän otti yhteyttä maailman suurimpaan suorakylvökoneiden valmistajaan Great Plansiin (sijaitsee Kansasin osavaltiossa) ja pyysi toimitettavaksi yhden koneen tilalleen Suomeen. Kiinnostus levisi laajemmallekin alueelle ja pian naapurit ja tuttavat olivat tilanneet yli 20 konetta.

Sen jälkeen Great Plans pyysikin Timo Rouhiaista koneiden edustajaksi ja laajempi yhteistyö pääsi alkamaan. Great Plans valmistaa n. kahtasataa erilaista mallia ja Timon kautta niitä toimitetaan Suomen ohella myös Baltiaan ja Venäjälle.

Timo Rouhiainen toteaa, että suorakylvö voisi olla Suomen maanviljelyn pelastaja, sillä monella pie-

nemmällä tilalla aurat, äkeet ja kylvökoneet saattavat olla vanhentuneita.

– Suorakylvökone tekee yhdellä ajokerralla tarpeellisen maanmuokkauksen, kylvää lannoitteen sekä siemenen ja lopuksi peittää vaon ja vielä jyrää sen. Suorakylvöllä voidaan säästää n. 70 % kustannuksissa, erityisesti polttoaineen ja työajan suhteen.

– Great Plansin mallistosta koneita löytyy 13 000 eurosta alkaen kun taas vastaavanlaisia kotimaisia koneita vasta 50 000 eurosta alkaen.

teksti ja kuvat:

Jaakko Taitonen
lähteet: Suomen maatalousmuseo Sarka sekä haastattelut

Valtava 9m leveä kone, jota myydään pääasiassa Venäjälle

23.10.2009

Nuoria ideoita

Yhteistyö Ammattikorkeakoulun media-alan opiskelijoiden kanssa on jatkunut vuoden vaihteesta asti vilkkaana.

Uusimpana opiskelijatyönä `Kurkijokelainen 60-vuotta` juhlasivut ovat auenneet www.kurkijoki.fi -sivuston yhteyteen. Käykääpä tutustumassa! Tarkoitus on, että Kurkijokelaisen sivut jäävät elämään sinne juhlien jälkeenkin. Tärkeää olisi myös vastaisuudessa miettiä, miten saamme hyödynnettyä sähköisiä viestimiä mahdollisimman hyvin. Nythän asia on meillä vielä lapsenkengissä.

Juhlasivujen alaosasta löytyvät linkit Kurkijoki Wikipediassa ja Facebook Kurkijoki, jonka opiskelijaryhmä sinne perusti.

Wikipediasta Kurkijoesta löytyy yllättävän vähän tietoa. Wikipedian on ”kansalaisen tie-

tokirja”, jota jokainen voi käydä täydentämässä. Tutustukaapa ja kirjoittakaa Wikipediaan lisää Kurkijoki-tietoutta.

Facebook on hyvä kanava tavoittaa nuoret, nuoret aikuiset ja keski-ikäiset. Ei muuta kuin kirjautumaan ja kirjoittelemaan Kurkijokeen ja karjalaisuuteen liittyviä kuulumisia.

Työn alla opiskelijoilla on vielä DVD Kurkijoki, jonka pitäisi valmistua vuoden loppuun mennessä ja vielä muutakin pientä yllättävää lehden juhliin liittyen sekä yhtenä suurena tulevaisuuteen vaikuttavana tekijänä markkinointiviestintäsuunnitelma lähi vuosille.

On ilo seurata heidän työskentelyään, monipuolista tietämystään sekä ideoiden runsautta!

Helena Sulavuori

Hartaus sunnuntaille
25.10.2009
21. sunnuntai helluntaista

Lottovoitto vai lasillinen vettä

Erästä Rothschildin pankkiirisuvun 1800-luvun alkupuolen edustajasta kerrotaan seuraavaa tarinaa. Taiteen ystävänä pankkiiri esiintyi itse kerran muotokuvamaalarin mallina, kerjäläiseksi pukeutuneena ja tinakuppi kädessään. Näin vaatetettuna hänet tapasi ateljeessa yllättäen paikalle sattunut vierailija. Tämä ei tunnistanut upporikasta pankkiiria, vaan luuli häntä oikeaksi kerjäläiseksi ja pudotti kolikon tinakuppiin.

Vuosia myöhemmin tämä armelias henkilö sai kirjeessä huomattavalle rahasummalle kirjoitetun shekin. Hölmistyneenä hän luki oheen liitetyn viestin: ”annoitte kerran kolikon paroni Rothschildille. Hän on sijoittanut antamanne rahasumman ja lähettää teille sen tuoton korkoineen.”

Tarinan todenperäisyydestä ei ole takeita, voi se olla keksittykin. Sellaisenaan se ei opeta oikeastaan muuta kuin että lottovoittajia on aina ollut olemassa. Eräillä käy elämässä satumainen tuuri. Mitä sitten pitäisi ajatella Jeesuksen lupauksesta: ”...joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähetän, ottaa vastaan minut, ja joka ottaa minut vastaan, ottaa vastaan sen, joka on minut lähettänyt”? Lupaus on ilmiselvästi tarkoitettu oikeaa elämää varten, eikä Vapahtaja koskaan väsynyt korostamasta sitä. Hän oli itse Jumalan lähettäjä, joten hänen lähettämänsä olisivat myös Jumalan lähettämiä.

Eri muodoissaan periaate löytyy jokaisesta neljästä evankeliumista, joten se on tehnyt suuren vaikutuksen myös evankeliumikirjoittajiin. Johanneksella se on keskellä viimeisen illallisen keskustelua, Luukkaalla lähettämispuheen yhteydessä. Matteus ja Markus lisäävät siihen vielä sen erityisen lupauksen, ettei edes lasillinen vettä Jumalan lähettämille jää palkitsematta.

Lasillinen vettä riittää palkkaan taivaassa, sellaiseen ei tarvitse tuuria eikä lottovoittoja. Minne Kristus on tervetullut, siellä kaikki on mahdollista.

Pekka Rehumäki

Pekka Rehumäki toimii kirkkoherrana Kempeleen seurakunnassa.

Kuolleita

Rakkaamme

Irja Annikki HAAVISTO

o.s. Veripää
* 20.05.1930 Kurkijoki
† 21.09.2009 Loimaa

Siunatut olkoon äidin työt,
kehdon ääressä valvotut yöt,
huolten arjet ja pyhät hartaat,
eväät, ohjeet ja neuvot rakkaat.
Äiti, Sinulle kiitokset kauneimmat,
sait levon taivaassa.

Mammaa kaivaten
Kyösti, Taina, Kalle, Matti
ja Eevastiina
Eija, Arto, Tuomas ja Satu
Heikki ja Paula
Anne, Markus ja Suvi
Pekka, Mari, Salla, Anni ja Tommi
Eeva Haavisto

Siunattu haudan lepoon läheisten saattamana.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Olavi TERÄNTÖ

* 30.07.1925 Kurkijoki
† 19.09.2009 Pöytyä

Kaipauksella muistaen
Tuula, Tauno ja Mia
Timo ja Kristiina
Pekka ja Pirkko
Heta, Hilma ja Pekka jr
Inkeri
Veljet perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

Loppui tuska, tuli rauha,
uni kaunis ikuinen.

Sait elää kesän viimeisen ja
nukkua helmaan, syliin sen.

Jäähyväiset jätetty läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos myös Pöytyän terveyskeskuksen vuodeosaston
henkilökunnalle Olavin hyvästä hoidosta.

Äitimme, mammamme, siskoni

Helmi Alma Elin KUOSA

os. Kinnunen

* 2.10.1917 Saarijärvi
† 15.10.2009 LAS

Olen siirtynyt vain rauhaan lempeään
silti teidän olen, lähelle jään.
Tallentakaa menneen parhaat muistot,
muiden olla antakaa.
Kuin ennen voimissani te minut muistakaa.
(Aila Meriluoto)

Rakkaudella ikävöiden
Eino ja Katrī
Juha, Tuulikki ja Maria
Seppo ja Anja
Mikko ja Sanna
Eliisa ja Matti
Arvi
Tarja
Elina, Pekka ja Pinja
Antti ja Elina
Aino
Muut sukulaiset ja ystävät

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että äitimme siunaustilaisuus on lauantaina 31.10.2009 klo 11.00 Mellilän kirkossa, minkä jälkeen muistotilaisuus on seurakuntatalossa.

Muistettavaa

Vampulan Karjalaiset Kokous ja tapailla Tuulikki ja Veikko Sipiläisellä su 25.10 klo 15. Tervetuloa!

Loimaan Seudun Karjalaseuran laivaristeilyyn Viking Isabellalla 3.-4.11. linja-auton aikataulu. Auto lähtee Vuorisien talleilta

Lamminkadulta klo 18.15 Kaunismäenkatu klo 18.20. Osuuspankin pysäkki klo 18.25. Hirvikoski, kirjaston pysäkki klo 18.35

V – S:n karjalaisseurojen piiri: Teatteri Tarmo 29.11.2009 klo 13.30 esitys ”Surutomat”. Lippuja voi varata joko karjalaisseurastanne tai Pirjo puh. 040 – 566 08 03. Piiri on ostanut koko näytöksen.

NIMIPÄIVÄT

Lokakuu

23 Pe Severi
24 La YK:n päivä
Rasmus, Asmo
25 Su Kesäaika päättyy, Sointu
26 Ma Niina, Nina, Amanda, Manta
27 Ti Helli, Hellin, Hellä, Helle
28 Ke Simo
29 To Alfred, Urmas
30 Pe Eila
31 La Pyhäinpäivä, Arto, Arttu, Artturi

Marraskuu

1 Su Pyry, Lyly
2 Ma Topi, Topias
3 Ti Terho
4 Ke Hertta
5 To Reima

Aromäen nuorisoseuran soittajat

Viime lehdessä s. 5, kyseltiin, keitä soittajia kuvassa on.

Lassi Wallius soitti ja kertoi, että kuvasta löytyvät seuraavat henkilöt:

alarivi vas. Onni Mielonen Aromäki, Onni Hämäläinen Haavikko, Antti Korjonen johtaja, Otto Mielonen (Onnin veli) Aromäki, Paavo tai Valtteri Kiiski Haavikko yläriivi vas. Aarne Lahti, joka oli alunperin Lopotista, mutta myöhemmin töissä Mielosen nahkaverstaassa Aromäellä, oletettavasti ? Nenonen Haavikko, Reino Hämäläinen Aromäki, Pekka Hämäläinen Aromäki, Heikki Kiiski Haavikko, hän toimi Säästöpankin kamreerina Lopotissa.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen, Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen
Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

23.10. Kol. 1:23 Teidän on vain pysyttävä lujina uskon perustalla, horjahdammatta pois siitä toivosta, jonka teidän kuulemanne evankeliumi antaa.

24.10. Rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä, Luukas 6:37-38 Jeesus katsoi opetuslapsiinsa ja sanoi: ”Älkää tuomitko, niin ei teitäkään tuomita. Älkää julistako ketään syylliseksi, niin ei teitäkään julisteta syyllisiksi. Päästäkää vapaaksi, niin teidätkin vapautetaan. Antakaa, niin teille annetaan. Runsas mitta, tiiviiksi paineltu, ravisteltu ja kukkurainen, annetaan teidän syyllinne. Niin kuin te mittaatte, niin teille mitataan.”

25.10. 21. sunnuntai hel-luntaista Joh. 13:16-17 Jeesus sanoo: ”Totisesti, totisesti: ei palvelija ole herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjänsä suurempi. Kun te tämän tiedätte ja myös toimitte sen mukaisesti, te olette autuaat.” Virsi 510:3 Sinä, Jeesus, vallasta riisuuduit ja suostuit nöyryyteen. Isän tahdon täyttäen antauduit maan kaikkeen köyhyyteen. Sido, Jeesus, nyt minut itseesi, suo usko ja rakkaus! Ota kaikki voimani käyttöösi, luo matkaan tarkoitus.

26.10. Ps. 67:8 Siunatkoon Jumala meitä, ja palvelkoot häntä kaikki maan ääret.

27.10. Ps. 145:8 Anteeksiantava ja laupias on Herra, hän on kärsivällinen, suuri on hänen hyvytensä.

28.10. Gal. 4:13-14 Apostoli Paavali kirjoittaa: ”Tiedätte, että julistin teille ensimmäisen kerran evankeliumia sairastumiseni vuoksi. Vaikka ruumiillinen tilani pani teidät koe-tukselle, ette halveksineet ettekä inhonneet minua vaan otitte minut vastaan kuin Jumalan enkelin,

kuin Kristuksen Jeesuk-sen.”

29.10. Ps. 67:3 Koko maa oppii tuntemaan sinun tiesi, Jumala, ja kaikki kansat saavat tietää, että sinä autat.

30.10. Ps. 145:10-11 Herra, sinua ylistäkööt kaikki luotusi, uskolliset palveli-jasi kiittäkööt sinua! Ju-listakoot he valtakuntasi kunniaa, kertokoot mah-tavista teoistasi.

31.10. Pyhäinpäivä Matt. 5:3-4 Jeesus sanoo: ”Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta. Autuaita murheelliset: he saavat lohdutuksen.” Virsi 626:1. Tuolla taivaan asunnoissa autuissa Jumalan itku on ja murhe poissa, siellä ilo aniaan. Oi, jos sinne minäkin murheen maasta pääsisin!

1.11. Uskonpuhdistuksen muistopäivä Matt. 5:13 Jeesus sanoo: ”Te olette maan suola. Mutta jos suola menettää makunsa, millä se saadaan suolai-seksi? Ei se kelpaa enää mihinkään: se heitetään menemään, ja ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa.” Virsi 170:2. On turha oma voimamme vääryyden val-taa vastaan. Me turman vallat voitamme Herrassa ainoastaan. Hän, Kristus, kuningas, on voitonruhtinas, lyö joukot helvetin, ne tallaa jalkoihin ja voi-ton meille saattaa.

2.11. Ps. 119:46 Kuninkait-tenkin edessä kerron ar-kailematta sinun liitostasi.

3.11. Jer. 17:5-6 Näin sanoo Herra: - Kirottu on se mies, joka turvaa ihmi-siin, katoavaisten ihmis-ten voimaan, mies, jonka sydän luopuu Herrasta! Hän on kuin piikkipensas, joka yksin kituu aavikolla, kasvaa kivistämaassa, suolaisella kamaralla, missä kukaan ei asu.

4.11. Room. 10:17 Usko syn-tyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana.

5.11. 1 Kor. 3:11 Perustus on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea.

In memoriam

Olavi-veljemme, synt. Kurkijoella 30.7.1925 kuoli 19.9.2009 Pöytyän sairaalassa vaikean ja lyhyen sairauden murta-mana keuhkosityöpään 30 vuoden tupakoimattoman jakson jälkeen.

- Kalman Kalpea Herra sai otteensa, murtaen miehen virkeän mielen.

Palaan 1,5 vuoden ta-kaisiin yhteisiin hetkiimme Naantalın kylpylähotelliin, jossa vietimme 10 vuorokau-den hoitojakson. Menimme Loimaalta, jonne olin tullut Kokkolasta junalla, Olavin pikkuautolla Naantaliin.

Omaan osallistumiseeni sama-naikaiseen kuntoutukseen vaikutti huomioni veljeni jal-kojen huonokuntoisuudesta. Polvien nivelten kunto oli melkein lopussa. Hakemuk-seeni tuli aluksi kielteinen vastaus. En hyväksynyt sitä. Perusteluni samanaikaiseen mukanaoloon oli: viimeiset hetket yhdessäoloon. Olim-mehan 13-15 vuotta saaneet kasvaa Karjalassa, Kurkijoen Mälkin lammen maisemissa 1925-26 syntyneinä. Perus-teluni menivät lävitse.

Jo nuorena Olavi joutui kovaan työnteeseen, auttaen naapuriamme maatalouden kyntö-, elonkorjuu- ja puin-tihommissa. Sotiemme aika-na asevelvollisuus vei Huu-hanmäelle Lahdenpohjan alueella sijaitsevaan panssa-rintorjuntatykistöön. Hän sai aliupseerikoulutuksen, joka sodan loppuvaiheessa johti

Lapinsotaan, missä hän toi-mi komppaniansa kirjurina.

Lapin kolmen valtakun-nan pyykiltä ns. ”käsivar-resta” hän tuli evakuointi-lomalle, koska isämme ja allekirjoittanut eivät saaneet lomaa. Ne olivat vaikeita ai-koja ja johtivat Viitasaarelle, jossa tapasimme ”sontaisel-la ja loskaisella” maantiel-lä. Siellä he istua nakottivat Katri-tätini kanssa evakko-reen päällä vähäisine kotoa otettuine tavaroineen.

Dramatiikkaa ei Olavin elämästä puuttunut, ex-temperetta ja ”kompuraa” oli yllin kyllin. Kaikki elä-misen taito oli opeteltava kantapään kautta. Sen lähes jokainen evakkopoika koki omalta osaltaan jollakin lail-la. Se mikä omalta osaltani on surettanut, oli luopumi-nen esi-isien uskosta naurun ja pilkan pelosta.

Kahden lapsen kasvatus ei Inkeri-vaimon kanssa ai-na ollut helppoa, kun omakin kasvatus oli aikanaan jäänyt kesken.

Olavi, poikaluumamme vanhimpana lähti jo nuore-na Valtion Rautateiden pal-velukseen, jossa palveli elä-kepäiviinsä asti. Monien eri vaiheitten jälkeen veljemme hoiti työnsä ohella 6 ha:n kotipeltöjä, samalla kouluttaen lapsensa. Nyt poika hoitaa perintötilaansa ja vanha sa-nonta piti paikkansa, pojasta

Olavi Teräntö 30.7.1925 – 19.9.2009

polvi paranee... Näin onnis-tuneesti kävi veljemme Ola-vin pojan kohdalla, sai ag-rologivaimon itselleen. Nyt tämän agrologipariskunnan pellot kasvavat ohraa ja li-hotussiat röhkivät karsinoi-saan ja ratsut ja tammavarsat kirmaavat Rahkion laitumel-la ja kolmannessa polvessa kolmas Pekka Feodor, joka ehkä tulee jatkamaan esi-isäinsä perinteitä. Naispuoli-sia perheenjäseniäkin kuuluu tähän pesueeseen. On tule-vien sulhasten vuoro kehua heitä aikanaan.

Jossakin vaiheessa Ola-vi katsoi olevansa ”villi ja vapaa”, mutta ne polvet, ne eivät enää kestäneetkään. Me vanhat ”sotaratsut”, meidän on ajoissa huomata-tava hiljentää vauhtia. Tu-lee mieleen eräs näytelmän avauspuheenvuoro. Mies tulee aamulla varhain van-hojen kalakavereitten luo ja huomaa heidän vielä nukku-van. Sanoo – täällä maatta vaa, olis aika nuotalle lähtee. Näin tiimalasi valuu tyhjiin. Verkot ja katiskat, jota nuo-rena viriteltiin, ruostuvat ja vanhoja verkkoja ei jaksa enää paikkailla.

Näin se on meidän jo-kaisen kohdalla ja tulemme huomaamaan kukin ajallam-me, ettei ikääntyessä oikeata jännitystä löydy tanssisaleis-ta eikä pelisaleista. Elämän valttikortit ja värisuora ei

aina ollut se oikea valinta. Sitten saattaa iskeä vakava sairaus, joka murskaa kaiken – väärin valintojen vuoksi. Ikähyvitys ei antanut lohtua, eikä lääkitys. Me olemme tuomitut täydellisyys-teen, kuolema ei vapauta. On aloi-tettava uudelleen. Kirjoitan tämän opiksi nuoremmille. Älkää hakeko helppoa elä-mää.

Iso-isänne oli kuitenkin aito ihminen ja katuen har-ha-askeliaan, sai kuitenkin kohtalaisen pitkän elämän, josta ei naurua, ilokaan puuttunut. Muistan aina ne yhdessäolon hetket, kun yöllä hyppäsimme ylös saa-daksemme helpotusta ”si-säisiin paineisiiimme”. Ja se pieni kolikkopussi oli usein kadoksissa lähtiessämme uusiin hoidon suomiin seik-kailuihin. Joka päivä oli kokovartalohieronta ja uusi hoitaja ja viimeisenä päivänä hän oli jo enkeli.

Me vanhat miesvete-raanit, me viemme kevään mukanamme hautaan ja herättyämme huomaamme olevamme taas uuden polun päässä, uudet katiskat ja uu-det kalavedet odottamassa. Paratiisimaailmoihin on vie-lä pitkä matka, portaat pitkät ja kapeat.

Kiitos yhteisistä hetkis-tämme, joita saimme viettää Mälkin lammen lainehilla ja Naantalın viiden tähden ho-tellissa Naantalın mannasta nauttien 14.5.-24.5.2008.

Veljesi Pauli

Lukijoilta

Karjalaisia kunnanvaltuutettuja Pöytyällä ja Yläneellä

Isämme Oiva Olavi Ketola 8.11.1922-16.4.1972 va-littiin Pöytyän kunnanval-tuustoon v. 1968. Hän oli syntynyt Kurkijoen Mikri-lässä ja asui myöhemmin

Räihänvaarassa, josta hänen vanhempansa Vilhelmiina ja Lauri Ketola ostivat Törhö-vuori-nimisen maatilan.

Isäni Oiva Ketola oli Kur-kijokelaisen innokas avus-

taja elässään. Nuorempana hän oli innokas ravimies ja ohjasta. Sotilasarvoltaan hän oli reservin korpraali.

Hän kuoli vuonna 1972 ja kun Kurkijokelainen 6/2009 kirjoitetaan ”vuon-na 1972 valituiksi tulivat kaikki muut edellä mainitut paitsi Oiva Ketola” niin se antaa kuvan, että hän olisi ollut ehdokkaana. Hän oli kuollut jo huhtikuussa sa-mana vuonna.

Marja-Liisa Ojala os. Ketola, syntynyt Kurkijo-

ella on ollut Yläneen kun-nanvaltuuston jäsen 1988-2002 ja kunnanhallituksen jäsen vuosina 1988-2002. Lisäksi hän on toiminut Yläneen tarkastuslautakun-nan ja sosiaalilautakunnan puheenjohtaja. Hän on myös herastuomari.

Tyttövuosinaan Pöytyällä hän oli Pöytyän seurakun-nan kirkkovaltuutettuna sekä Pöytyän sosiaalilauta-kunnan jäsen.

Ilkka

Kokouksia

Hiitolan Pitäjaseura ry:n sääntömääräinen syyskokous

ti.10.11.2009 klo18 Tuomarink. 2 Pori Käsitellään sääntöjen 10§ määräämät asiat. Ilta jatkuu tarinailtana. Tervetuloa. Hallitus.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Minkä vuoden vaaleissa Paavo Lipponen putosi neljäksi vuodeksi edus-kunnasta?
2. Minkä valtion armeija on miesvavuudeltaan maailman suurin?
3. Minkä maan presidentti Shimon Peres on?
4. Millä sanoilla alkaa En-simmäinen Mooseksen Kirja?
5. Minkä kalan mädistä valmistetaan kaviaari?
6. Milloin ensimmäinen laiva kulki Suezin kana-van läpi?
7. Mikä oli Venäjän hallit-sijan Katariina Suuren äidinkieli?
8. Mihin mereen Krimin niemimaa pistää?
9. Mikä yritys muutti äs-kettäin nimensä Suomen Lähikaupaksi?
10. Mitä arvometallia pun-nitaan unsseissa?

Kurkijokelainen lehti julkaisi nume-rossaan 17 Vuoden Kurki henkilön. Hän on tullut tunnetuksi pitäjuhlilla ja muutenkin kurkijokelaisten suku-jen innokkaana kerääjänä ja osaajana. Veikko Repo, minunkin serkkuni nel-jännessä polvessa, on varmaan innos-tanut monia muitakin oman sukunsa tutkimiseen ja sukunsa menneitten vaiheitten etsimiseen. Siinä voi löytyä elämän sisältö ja merkitys.

Olemme halunneet sukujamme tutkiessa tietää, mitä esi-isämme ovat tehneet, miten heidän elämänsä on sujunut ja mitä he ovat elämältään odottaneet ja mitä saaneet. Monen-laiset odottamattomatkin tapahtumat ovat saaneet selvitä itsellemme ja lä-heisillemme.

Toisaalta olemme saaneet iloita evakkotaipaleen jälkeen löydöistä, jotka ovat olleet yllättäviä, hienoja. Vaikka olemme käyneet rakkailla kotisijoillamme, emme ole tienneet, miten sieltä ovat sukupolvet hajaan-tuneet, minne menneet. Kaipaamme

yhteyttä, joka on meiltä hävinnyt.

Olen viime aikoina lukenut monia kirjoja, jotka ovat käsitelleet Balti-an maiden ihmisten elämää. Heidän kohtalonsa on ollut liikuttavaa, jopa sääliäntävää. Monet omaiset, sukulaiset, ystävät ovat hävinneet teille tietymät-tömille. Monien elämänohtalo hiertää vieläkin niin, ettei tahdo jaksaa ajatella valoisasti tulevaisuutta. Entisistä val-lanpitäjistä osa asuu vielä heidän kes-kellään ja he suorastaan halveksivat maan varsinaisia kansalaisia ja heidän kulttuuriaan. Siinä on vaikea ajatella kaunista yhteiselämää.

Kirjastomme ja seurakuntamme lukupiirit ovat panneet välillä tu-tustumaan myös oman kansamme synkkiin vaiheisiin. Kirjailijat ovat varmasti jopa tahallaan järkyttäneet lukijoita tekstillään. Onneksi seura-kunnan lukupiiriä varten on pantu nyt lukemaan piispa Eero Huovisen kirja ”Avoin taivas”. Kirjassa on monta erilaista osaa, hartausosa, teologinen osa, ekumeeninen osa ja sitten vielä

henkilökohtainen osa, josta mieleeni nousi sukututkimus. Eero Huovisella tämä osa on hyvin vaikuttava, jota ver-tailin myös Mikko Juvan vastaavaan kirjaan.

Teologeilla on ollut jo isäin pe-rintönä vankka maailmanlaajuinen tuki- ja ystäväpiiri, jonka pohjalta on ollut hyvä kohota kansainvälisiin sfää-reihin. Laajojen kontaktien avulla on ollut parempi ponnistella eteenpäin. Tuttavuuksien joukossa on suuruuk-sia kadun kulkijoista paaviin, mutta kaiken keskellä näkyy nöyryys, pyr-kimys hyvyys-teen ja totuuteen, lopulta suuren RAKKAUDEN kokemiseen ja elämäntyön täyttymykseen. On hienoa ajatella, että paljon työtä tehnyt, pal-jon kiitosta saanut, monen portin läpi kulkenut ihminen voi sanoa: minä tein parhaani, kiitoksen saan minua Rakas-tavalta Jumalalta.

Hyvää syksyä toivottaen

Eino Orpana

UUSI ERÄ!

Kurkijoki-
isännänviiri

95 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Pöydän ääressä
Irina, minä ja
ihana tulkimme
Albina. Taustalla
Nadja laulatta-
massa naisryhmää

Tuokiokuva Elisenvaarasta lokakuun alussa -ystävyyttä yli rajojen

Kalakurkien syys- ja talvi-
matkojen yhteyteen kuuluu
jo perinteisiin marjoilta
tervehdyksen vieminen venäläiselle sisarjärjestölle
Elisenvaaraan. Tänä syksynä Elisenvaaran kulttuuritalolla oli väkeä tavallista
enemmän paikallisen ”van-

husten päivän” johdosta. Pöydät notkuivat herkkuja kuten tavallisesti, mutta nyt myös juhlan johdosta viiniä ja vodkaa. Ihmisillä oli parasta päällään ja tanssikenkä jalassa. Meitäkin haettiin ahkerasti parketille. Juuri tuo elämänasenne kiinnitti

huomiota, se miten jaksetaan iloita, laulaa ja tanssia, vaikka arkielämä ei varmasti ole ruusuilla tanssimista nykypäivän Elisenvaarassa.

Loimaalla toimiville Elisenvaaran marjoille esitettiin aikoinaan pyyntö Elisenvaaran kulttuurisihteerin, Nadja Zelitouskajan taholta perustaa paikkakunnalle marattaatteen mukaista toimintaa. Alli Kihlanki kävi tapaamassa Nadjaa, joka kokosi paikallisen naisryhmän. Ja niin toiminta siellä alkoi joskus 1990-luvun puolivälin jälkeen. Aktiiveja on tällä hetkellä noin kymmenkunta.

Martat eivät tee hyväntekeväisyyttä vaan auttavat ihmisiä auttamaan itse itseään. Tämä on myös toimintatapa

Elisenvaaran ystävyysjärjestön kanssa. Paikkakunnan kulttuuritaloa, johon toiminta on keskittynyt, vastapäätä sijaitsi aiemmin kaksi lastentarhaa, nyt enää yksi. Ja niitä alusta alkaen avustettiin, vietin leikkikaluja, värikyniä ja vaatteita. Myöhemminkin vierailuilla, joita tehdään yleensä kaksi kertaa vuodessa, on viety vaatteita ja lasten tavaroita sekä hyötykasvien siemeniä. Mutta neuvonta on marattyössä tärkeintä. Marttapierinkin neuvvoja on lähetetty Elisenvaaraan antamaan erilaista kotitalousneuvontaa. Lisäksi varsinkin Kurkijoen sairaalaan on viety tavaroita, kuten apuvälineitä, potilas- ja vuodevaatteita, peittoja

ja vaippoja, niin tälläkin kertaa.

Antavinta näillä vierailuilla ovat ystävyysuhteet paikallisten ihmisten kanssa, ne näen kotiseutumatkailun voimavarana. Silloin sitä jaksaa ja viitsii matkata suvun kotikonnuille vuodesta toiseen.

1. Luadogan meren
randamil
mie kazvoin kaugopriha,
siel mie paimoivirzie lauloin,
nyt eis on mieron piha.
Karjalan mail kuldakägözet
kukkuu,
kirikön ristat kiidelöö,
taljankka se liioin
tantshuloih kutshuu,
kannel hembieh helisöö.

2. Siel on kallis kandajain,
siel mielitiettoni tshoma,
Moamokullan kainalost on
mutshoin otettu oma.
Karjalan mail kuldakägözet
kukkuu,
kirikön ristat kiidelöö,
taljankka se liioin
tantshuloih kutshuu,
kannel hembieh helisöö.

3. Kierdelinin da kierdelin,
on selgä sumptshan painos.
Mieroh matkamielenibä
Omah kodih on ainos.
Karjalan mail kuldakägözet
kukkuu,
kirikön ristat kiidelöö,
taljankka se liioin
tantshuloih kutshuu,
kannel hembieh helisöö.

Teksti: Pirkko Kaartinen
Kuvat: Reijo Mätkä

Välitin terveiset Allilta ja marjoilta. Ja päätteeksi lauloin Karjalan mail

Jututtajia riitti, tämä rouva kertoi olevansa opettaja, joka oli tullut Kurkijoelle 7-vuotiaana

15.11.2009 KLO 13.00
LOIMAALLA

*"Kurkijokelainen
on voimissaan"*

Onnittelevien vastaanotto juhlasalissa
klo 11.30 alkaen.

Kahvitarjoilu klo 12.00 alkaen
yläkerran kahviossa.

Ohjelma juhlasalissa klo 13.00

Lämpimästi tervetuloa

Tumma puku

Mahdolliset muistamiset tilille OP 523900-22665

Heimolinnan osoite: Väinämöisenkatu 2, Loimaa

Lisätietoja juhlasta: www.kurkijoki.fi

Kirjoituskilpailun osanottajat

Parhaat kirjoitukset palkitaan juhlassa. Suljetut nimimerkkikirjekuoret avataan vasta palkintojen jaon yhteydessä, joten tämä toimii jokaiselle kirjoittajalle henkilökohtaisena juhla-kutsuna.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Saaneet ja saamattomat

Kalakurjet matkaan lähti, testaamaan ken on Uitonsalmen tähti. Uho oli mahtava heti alkumatkasta. Näin on kyllä aina, kun Kalakurkien eliitti lähtee kalamatkoille. Autoon nousijoista jo huomaa, että ollaan menossa kotiseudulle.

Kahdeksantoista vuoden kokemuksella näitä matkoja tehdään, eikä koskaan olla tyhjin käsin matkalta palattu. Aina on joku saanut kalaa ja on tutustuttu rakkaaseen menetettyyn kotiseutuun. Se tuskin enää palaa meille, mutta hyvä kun saamme käydä siellä harrastuksemme myötä. Tässä aluksi kiitokset Matka-Viitalalle erinomaisesta kyydityksestä. Teiden kohtalaisen hyvä kunto takasi melkein tärinättömän matkan.

Matka alkaa, juttu luistaa, korttipelin pojat muistaa

Montakohan pelikierrosta matkan aikana tulee pelattua?

Kaikilla oli tiedusteltaessa passit, tiketit ja viikonloppuvapaa luvat kunnossa. Menomatka sujui normaalisti, kuulumisia ja tervehdyksiä vaihdellen.

Repo-radio aloitti lähetykset Helsingin jälkeen toivotamalla kaikki tervetulleiksi ja tsemppiä tulevalle kilpailulle ja selitteli matkaohjelmaa.

Ei Kalakurkien matka ole mitään ilman tietokilpailua. Sen oli tällä kertaa laatinut Ylösen Viljo. Kysymykset suurimmalta osalta kala-aiheisia.

Perille päästyämme Mihailin talot täyttyivät viimeistä sijaa myöten. Varavuoteitakin tarvittiin ja ns. kolmansia pyöriä piti sijoittaa huoneisiin. Ruokailun ja saunomisen jälkeen aloitettiin illanistujaiset lauluneen ja muine ohjelmineen. Yllätyksenä oli ”vanhaherra” Laurin yllättäminen Teuvon sanoittamalla syntymäpäivälaululla ja Kalakurkien lahjalla, kävelykepillä ja päähän reilusti sopivalla ”Kalakurki-huopahatulla”. Mitä tästä opimme: ei kannata pakoilla juhlapäivänä. Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää myöhemmin.

Koulubussilla kilpailuihin

Ilta kului rattaosti ja niin oli aamu ja valmistelut kilpailuun. Eipä ole moista ennen

tapahtunut, että matka Uitonsalmeen tehtiin paikallisella koulubussilla. Veikko oli Mihailin avustuksella vuokrannut käyttöömmemme bussin ja sillä sitten köröttelimme Uitonsalmeen. Vähän ahdasta oli kun kahdenkymmenen hengen koulubussiin ahtautui yli kolmekymmentä aikuista reppuineen ja välineineen. Sopu tilaa antoi ja ”linja-autossa on tunnelmaa” laulu raikui matkan aikana.

Kilpailu sinänsä oli vaiheikas. Muutamat saivat kalaa, suurin osa ei, kuten tuloksista huomaatte. saamattomuuteen saattoi vaikuttaa myös gruusialainen tarjoilu. Muutamilta taas pääsi karkuun se suuri ja toisilla vaan söi ja söi, mutta ei tarttunut koukkuun.

Bussikyyti takaisin, minä jälkeen saaliin punnitukset, grillaukset ja kahvittelut. Vatsat täynnä oli mukava lähteä kotiseutumatkoille ja shoppailemaan. Martat lähivät vierailulle Elisenvaaraan.

Jos olisin saanut edes yhden, en olisi saamaton

Saunomisen ja ruokailun jälkeen kokoonnuimme illanviettoon. Raimolla laulettiin

Kalakurkien oma onnitellulaulu nimipäivän kunniaksi.

Palkintojen jaossa selvisi, että ”kalakunkku” Aaro korjasi tällä kertaa koko potin. Illanvieton yllätys oli ”sankarien”, Laurin ja Hannun, liemiruoaan runsas tarjoilu. Illan erinomaisista ohjelmaesityksistä kiitokset kaikille esiintyjille. Te teitte illasta hauskan ja mieliin painuvan. Raijan valmistamassa Tuttu juttu-leikissä kilpailivat Meskasen pariskunta 48 yhteisen vuoden yhteisellä kokemuksella Marjatan ja Pentin yhdeksää vuotta vastaan. Meskasen voittivat yhden pisteen erolla.

Yksinlaulua esitti trubaduuri Jorma, oli duettoja ja havaijilaistunnelmaa. Ilta kului rattaosti.

Kuten monesti ennenkin, hyvän sään tilaus ei kestä koko matkan ajan. Aamulla lastattiin autoa vesisateessa. Tässä vaiheessa se ei enää haitannut. saatiinhan kilpailut pidettyä hyvän, joskin viileän sään vallitessa. Todetaan, että taivaskin itkee, kun lähdetään kotiseudulta pois.

Selittelyjen saattelemana sujui kotimatka. ”Jos se iso olis jäänyt koukkuun, olisin voittanu” tai ”Jos olisin saanu edes yhden, en olisi saamaton”.

Ollaan taas yhtä matkaa rikkaampia. Seuraavan kerran tavataan laivaristeilyn merkeissä 1.-2.12.. Seuraavaksi perinteiset Nikolain pilkit ja Kurkijoella Hännisenlahdella pilkitään keväällä 26.-28.3.

Marti ja Saini kiittää kaikkia mukana olleita. Erään matkalaisen toteamukseen on hyvä yhtyä.

”Ei näiltä Kalakurkien matkoilta voi olla pois.”

”Kalakunkku” Aaro Kojo pokaaleineen.

Onkikilpailut Kurkijoella Korpisaaren Uitonsalmessa 3.10.2009	
Tulokset:	Suurin kala g
Naiset:	Aaro Kojo.....225 g
1. Raija Laaksonen...301 g	Suurin kala kiertopalkinto. Aaro Kojo
	Suurin saalis kiertopalkinto: Aaro Kojo
	Saamattomien palkinto (arvalla): Liisa Maanpää
	Kilpailun kokonaissaalis1398 g
Miehet:	Ylösen Viljon laatiman tietokilpailun tulokset:
1. Aaro Kojo.....383 g	Reijo Mäkiä.....6 p.
2. Viljo Ylönen251 g	Jorma Lankinen.....5 p.
3. Pentti Kemppinen.177 g	Pirkko Kaartinen5 p.
4. Jyrki Viitala165 g	Aaro Kojo.....5 p.
5. Eero Häkli121 g	

Matka Uitonsalmeen alkaa paikallisen koulubussin kyydissä.

”Vanha herra” Lauri Veijalainen lahjoineen.

Sotaveteraani ja alikersantti

Lokakuun loppupuolella 90 vuotta täyttävällä isoisällä, sotaveteraani Vilho Valtosella Harjavallasta ja tyttärentyttärellä, alikersantti Aino Sulopuistolla 20 v. Mäntsälästä, on tänä vuonna ollut uudenlaisia keskustelunaiheita. Aino Sulopuisto suorittaa parhaillaan vapaaehtoista varusmiespalvelua Riihimäen viestirykmentissä. Vilho Valtonen meni myös vapaaehtoisena asepalvelukseen 70 vuotta sitten. Hän on kotoisin luovutetun Karjalan alueelta Hiitolasta ja palveluspaikaksi tuolloin tuli Ek 7 D Pyhäjärvellä. Aino Sulopuisto on suorittanut

lääkintäaliupseerikurssin alkukesästä ja palvelu jatkuu Riihimäellä. Vilho Valtosta olisi aikanaan myös kiinnostanut lääkintätehtävät. Talvisodan aikana Hiitolan alueen pakolaiset sijoitettiin Kankaanpäähän. Näin hänen palveluspaikaksi tuli Savonlinna ja tykkimiehen tehtävät. Vilhon Valtosen suoritti täyden asepalveluksen, joka päättyi 15.11.1944 korpraalina.

Vilho Valtosen kolme vuotta nuorempi veli oli myös asepalveluksessa. Hän haavoittui 1942 Valkeasaarissa ja kuoli sotasairaalassa Tampereella. Vasta tänä vuonna Oiva-

veljen viimeisistä vaiheista on saatu tarkemmin tietoa sotamies Antti Niemisen päiväkirjamerkinnöistä kootussa kirjassa ”Tie Tali-Ihantalaan”.

Vilho Valtosen on kerroillut jo aiemminkin tarinoita sota-ajasta Ainolle. Näitä tarinoita Vilho Valtosen on kirjoittanut mm. museovirastolle ja häntä on haastateltu useisiin veteraaneista kertoviin kirjoihin.

Sodan jälkeen Valtosen perheen asuinpaikaksi tuli Nakkila. Vilho Valtosen työskenteli ensin hakkuuvalvojana Pellossa Turtolan hoitoalueella sekä kassan- ja kaupanhoitajana. Huone-

kalupuusepäksi hän koulutautui Jurvassa. Työpaikka löytyi sitten Harjavallasta Kemira Oy:stä. Harjavallasta hän myös rakensi omakotitalon.

Vilho Valtosen synnyinseutu jäi rajan taa, mutta Aino Sulopuisto samoin kuin isoveljensä Iiro ovat äidin kanssa käyneet useita kertoja Hiitolassa. Näin isoisän lapsuudenmaisemista on jäänyt mielikuva nuoremmillekin sukupolville.

Kirjoitus ja kuva
Riitta Sulopuisto
o.s. Valtonen

Alikersantti Aino Sulopuisto ja sotaveteraani Vilho Valtonen.

Aune Niskanen os. Veijalainen muistelee 70 vuoden takaisia tapahtumia

Muistelmat on kokonaisuudessaan julkaistu Kurkijokelaisen numeroissa 24–27, 1973 nimimerkillä ”Lopotin tyttö”. Seuraaviin lehtemme numeroihin on kopioitu niistä katkelmia. Aune Niskanen on äskettäin luovuttanut käsikirjoituksiaan ja huomattavan määrän valokuviaan toimitettavaksi Kurkijokimuseolle, mistä kiitämme kaikkien kurkijokelaisten puolesta.

Olin päättänyt kansakoulun ja meidät valokuvattiin kauniina aurinkoisena päättäjäisjuhlapäivänä koulumme rapuilla 1. kesäkuuta 1939. Hyvästelimme ja hajaanuimme kukin tahollemme. Olin sinä kesänä paljon Setälässä Levonpellolla, isäni kotitilalla, auttamassa ”Levonpellon kummia” pienissä askareissa. Ajelin lehmia laitumelle, vein kahvia pellolla työskenteleville ym. pikku askareita. Olimme sisareni kanssa joka kesä vuorollamme siellä auttamassa, ja Levonpelto olikin meille kuin toinen koti. Setälässä oli silloin renkinä Eemil Kärki ja karja-apulaisena Helena Sikiö. Touhua oli jokaisella riittämiin, tavallista maalaistalon arkea.

Aina silloin tällöin oli sanomalehdessä sellaisia uutisia, että Ant’setä otti silmälasit nenälleen ja luki ääneen meille toisille tuvan ikkunan ääressä. Usein ”puolpäisen” jälkeen levähdettäessä hän käytti tätä tilaisuutta hyväkseen, kun naisväki tiskasi astioita.

Loppukesällä sitten vanha Mari-täti sairastui ja huononi syksyä kohti niin, että jo syyskuun lopulla nukkui pois ikuiseen. Mari-

Lotta Aune Niskanen kotipihallaan Joutsenossa 4.4.1999.

tädin hautajaiset olivat 30. syyskuuta. Saattojoukkoa oli paljon ja päivä oli niin lämmin, että istuimme myös ulkona. Isännät puhuivat kesän sadoistaan ja monet myös omista aavistetuistaan. Pelättiin sodan syttymistä Euroopassa. Olihan Ant’ setäkin pitkin kesää luenut meille hälyttäviä uutisia. ”Ukkospilviä” oli leijunut ilmassa jo pitemmän aikaa.

Tuli sitten iltaututisten aika. Varsinkin miehet tiivistyivät kamariin, jossa

radio oli. Vakavina siinä kuunneltiin, kuinka Saksa oli aloittanut sodan Puolaa vastaan. Uutisten jälkeen lauloimme virren ”Jumala ompe linnamme”, johon jokainen voimakkaasti yhtyi. Hyvästeltiin, ja hautajaisjoukko hajaantui koteihinsa syyskuun illan pimeydessä miettien – mitähän tästä tulee, kuinkahan meidän käy.

Olin aloittanut jatkokoulun Lopotin kansakoululla. Emme kuitenkaan ehtineet monena päivänä käydä, kun johtajaopettaja Kilpi-

nen kohta lokakuun alussa ilmoitti, että kaikki koulut lopetetaan toistaiseksi. Alkoi YH:n aika. Opettajat ja koulumme tarvittiin tärkeämpiin tehtäviin. Koulumme laitettaisiin sairaala.

Levonpellon Ant’setä otti minut kirjuriksi, kun hevosia otettiin armeijalle. Maamiesopiston pihaan laboratorion eteen nostettiin pöytä, jonka ääressä istuin, ja Ant’setä ”Jätkäsedän” (Antti Taskinen Otsanlahdelta) kanssa tarkastivat hevosien kerrallaan, kun omistaja toi heidän eteensä. Omistajien nimet ja hevosien tuntomerkit piti sihteerin kirjoittaa muistiin. Siellä oli

tähteä, piirtoa ja sukkajalkaa. Oli orittia ja tammaa. Hevoset olivat yleensä hyväkuntoisia mutta aina joku ”raakattiinkin”. Ainoita hevosia ei myöskään otettu isänniltä, mutta useamman hevosien omistajalta aina paras. Ensimmäisten hevosten joukossa Levonpellon ”Tommikin” lähti. Levonpellolla oli 2 työhevosta silloin ja 2 salkkoo kasvamassa. Ant’setä oli tunnettu hevoskavasta.

Suojeluskunnantalolla Lottalassa oli Suojeluskunnan esikunta. Olin Jokelan Maija-tädin pitämään Pikku-lotta kerhoon liittynyt heti täytettyäni 8 vuotta.

Olin niin iloinen, kun me pikku-lotat pääsimme Lottalan keittiöön auttamaan isoja Lottia. Meitä oli aina kaksi pikku-lottaa vuorollaan. Saimme auttaa astioiden kuivaamisessa ja muissa pienissä hommissa.

”Kun pikku-lotta olla saan, niin tulla tahdon myös mä yhtä kelpo Lotaksi kuin on mun äitini.

Tää isänmaa saa kaikkeni, mun työni sekä toimeni. Ja joskus jos niin tarvitaan viel’ vaikka henkeni.”

Joka päivä sai jättää hyvästejä miehille, jotka lähtivät ”sinne jonnekin”, kuten sanonta kuului. Isäni Post’pekko oli II lk:n nos-

Levonpellon Ant’setä, Ninni Tamminen, Aune Veijalainen ja Esteri Nielikäinen kesällä 1938.

Kurkijoen kirkonkylän kansakoulusta muistoksi Aune Veijalaiselle 1.6.39. Kurkijoen kirkonkylän kansakoulun IV luokka 31.5.1939. Opettajat: Anni Autere, Ida Itkonen, Maiju Kilpinen, Väinö Kilpinen. Oppilaat: Lauri Koho, Aarne Korjonen, Erkki Jussilainen, Pauli Paloranta, Heikki Salonen, Anna Salakka, Aune Hiltunen, Alina Keloniemi, Kerttu Kettunen, Reino Rouhiainen, Esko Silvennoinen, Oiva Moilanen, Tauno Hurskainen, Tuomo Jaakkola, Irja Ukkonen, Aune Valkeapää, Aili Veijalainen, Helvi Koho, Kirsti Hiltunen, Aune Veijalainen, Anna Taskinen ja Sirkka Torikka. Kuvasta puuttuvat opettaja Eino Railo sekä Vuokko Poutanen, Teuvo Poutanen ja Heikki Heinonen.

Levonpelto 1933 paikkeilla. Tuvan rapuilla Aili, Maija, Kerttu ja Aune Veijalainen sekä Eino Laakkosen tytär Irma.

tomies ja veljeni Eino oli vasta 17-vuotias, joten ei lähimmästä perheestäni vielä lähdetty. Mutta Ant'sedän Toivo-serkkuni lähti ensimmäisten joukossa, ja kun hänen äitiään oikein pojan lähtö itketti, sanoi Toivo: "Älä sie äit' itke, ole ilone ku siull' on sellane poika joka lähtöö. Nyt Isänmaa tarvihtoo meitä."

Marraskuussa 1939 ilmestyi Suomen Kuva-lehti, jossa oli F. E. Sillanpään kirjoittama marssilaulu, jonka sävellyskilpailun oli voittanut Aimo Mustonen. Aamusta iltaan sitä harjoiteltiin Lottalan keittiössä. Jokainen oli ihastunut sanoihin ja sen marssin tahdissa astiatkin tiskattiin. "Kotikontujen tienoita tervehtien tämä laulumme kaikukoon yli peltojen, vetten ja tunturien aina Hangosta Petsamoon. Sama kaikki on askelten, kyllä vaistomme tuntee sen, kuinka kumpujen kätköstä mullasta maan isät katsovat poikiaan. Sinä tiedäthän, veikko, mun vierelläin, mikä retkemme tänne toi, ilomieliin me riensimme sinne päin, mistä yhteinen kutsu soi. Tapa tuttu. ,10 taattojen nyt on hoidossa poikasten: kun on vaaralle alttiina syntymämaa, kotiaskareet jäädä saa. Mitä lieneekin aarteita Suomessa toki kallehin on vapaus. Täällä on suorana seistä ja kaatua joka miehellä, oikeus. Siis te lapset ja vanhukset ja te äidit ja morsiamet: niin kauan teillä on suojattu lies, kun. on pystyssä ykskin mies."

Tätä Sillanpään Marssilaulua soitettiin ja laulettiin kaikkialla, rintamalla, kodeissa, ravintoloissa ja radioissa. Se oli sykähdyttävä eikä siihen kyllästytty.

Kotini vastapäätä oli palokunnantalo. Liian nuoret "sinne jonnekin" ja liian vanhat "nostomiehet", jotka saivat vielä olla kotona, olivat joko vapaaehtoisina tai kutsuttuina vartiotehtäviin. Esim. IS-joukkoihin. Siellä oli Eino-veljenikin yötä päivää. Vain syömässä piipahti kotona. Miehet päivystivät vartiossa kaksi tuntia kerrallaan. Puhelinkeskuksen luona oli aina kaksi vartiomiestä, kirkon risteyskessä yksi ja palokunnantalon pihalla yksi. Kaikki tuntui hyvin salamyhkäiseltä. Puhuttiin hiljaa asioista ja elettiin ainaisen pelon vallassa. Ikkunat piti olla pahveilla hyvin peitettynä, ettei valo näkynyt ulos. Sotapoliisit kävivät iltaisin tarkastuksella, ettei mistään näkynyt valoa. Katuvaloja ei saanut polttaa. Talojen uuneja piti lämmitää öiseen aikaan, ettei savu näkynyt. Eikä iltaisin saanut turhaan liikkua ulkosalla.

Tekstin koonnut: **Tapio Nikkari**
Kuvat Aune Niskasen kokoelmista

Kurkijoen tyttöjen kiisselikutsut

Iida asuu Turun Pernossa ja on hyvin pirteä 87-vuotias leskirouva. Hän keittää silloin tällöin kaurakiisselin ja kutsuu meidät perinneruualle. Jutustelemme omalla murteellamme ja pelaamme

korttia.

Tosin Iidan Kalervo poika moittii meitä synnin harastamisesta.

Mielestämme tämä on niin pieni pahe, että voimme jatkaa sitä.

Mitä mieltä on toimitus?

Kiitos Iida hienosta perinteestä!

voisilmä/maito

Rauha Kuosmanen(Järvinen) Alhonsalolta, Aune Lahdensivu(Vehviläinen) Sillankorvasta, Iida Ylistö(Lukka) Otsanlahdelta.

Iida Ylistö keittää puuliedellä kaurakiisseliä.

Toimitus on sitä mieltä, että pienet paheet piristävät elämää, siis ei muuta kuin...

...herkullisia puurohetkiä ja rattoisia pelihetkiä vastaisuudessakin.

Kirjoittakaapa muutkin "Pienistä paheistanne"! Kirjoituksia odottelee toimitus, jonka paheena on hautautua peiton alle lukemaan kirjaa hasselpähkinäsuklaalevy kainalossa.

HS

Karjala-lehti no 42 - 15.10.-21.10.2009

Pääministeri Kalevi Sorsa esitti Koivistolle Sallan palautusta Venäjän velkaa haluttiin kuitata alueiden palautuksella

Lahtelainen, eläkkeellä oleva rakennusmestari Eino Pasanen on syntynyt Suojärvellä. Perhe muutti työn perässä Viipuriin ja lähti sieltä evakkoon.

Pasanen tekee uusimassa Karjala-lehdessä yllättävän paljastuksen, joka liittyy hänen työelämäänsä. Hän toimi vastaavana rakennusmestarina ja työpäällikkönä eri työmailla. Vuoden 1983 syksyllä Heinolassa vietettiin suuren ja hyvin uudenaikaisen Bon Bella-patjatehtaan avajaisia. Viikkipuheen piti silloinen pääministeri Kalevi Sora.

- Tapasin Sorsan silloin ja tein hänelle ehdotuksen. Totesin hänelle Neuvostoliiton olevan velkaa Suomelle miljardikaupalla. Ehdotin, että velan kuittaamiseksi pyydetään Neuvostoliittoa palauttamaan maata rajan taakse jääneestä Sallan-Kuusamon alueesta.

Pasanen esitti, että metsäinen alue hinnoitellaan 1-2 markan neliömetrin hinnalla. Pasanen ehdotti palautettavaksi 3000 neliökilometrin aluetta. Vaihtoehtona oli esillä myös vastaava alue etelämpää Repolan kohdalta.

- Pääministeri oli utelias ja kuunteli minua. Hän pyysi minua lähettämään hänelle tarkempia tietoja

ehdotuksestani.

Sen Pasanen teki. Hän totesi saatekirjeessään 14. lokakuuta 1983, että palautuskauppa olisi osoitus rauhallisesta rinnakkaiselosta rauhattomassa maailmassa.

- Alue ei ollut minulle mitenkään tuttu, mutta

näin kartalta alueen olevan erämaata ja siten helppo kohde naapurille luovuttaa takaisin.

- Sain jouluksi pääministeri Sorsan vastauksen kirjeitse. Hän kiitti saamastaan ehdotuksesta ja kertoi esitelensä asian silloiselle tasa-

vallan presidentille Mauno Koivistolle, joka oli pitänyt esitystä hyvänä.

Koivisto heitti asian takaisin Sorsalle koivistomaisesti: "Mitä minun pitäisi sitten tehdä, jos velkasuhdetta olisi toisin päin?"

Tämän kirjeen jälkeen pääministeri Kalevi Sorsa ei enää palannut asiaan. Pasanen sanoo Sorsan olleen selvästi innostunut asiasta. Aiheesta on keskusteltu kuitenkin jossakin sisäpiirissä tämänkin jälkeen, koska Pasaselle on mainittu tästä vuosien varrella.

Markpoint- viestintäpalvelu, Lasse Koskinen

Hymyä huuleen

Kaksi turistia istui Laatokan rannalla onkimassa. Äkkiä he huomasivat miliisin lähestyvän. Toinen heitti ongen maahan ja lähti juoksemaan kuin vimmattu miliisi perässään. Monen kilometrin takaa-ajon jälkeen turisti pysähtyi vetämään henkeä. "Kallastuslupa!" vaati miliisi. "Olkaa hyvä", sanoi mies ja kaivoi luvan lompakostaan. "Tämähän on ihan kunnossa. Miksi sitten lähditte pakoon, vaikka lupanne on kunnossa?" "No kun kaverilla ei ole."

Escon puumerkki

Iloinen iltapäivä sukupolvien kohdatessa

”Äiti, täällä jonkun juhli-
sa on kivaa”, totesi 4-vuo-
tias Micaela liimatessaan
männynkäpyjä Miikkulai-
sen suvun eri sukupolvien
yhteisessä tapaamisessa.
Tapaaminen järjestettiin
elokuun lopulla Helanderin
Sinikan kesäpaikalla Vihtis-
sä. Paikalla oli 7 lasta ja 11
aikuista. Heti alussa saimme
nauttia Sinikan maittavasti
kotiruoasta.

Ruokailun jälkeen ko-
ko porukka lähti pihalle

kulkemaan muurahaisten
luontopolkua, jossa lapsilla
oli pääosa. Rasteilla tehtiin
polkuja muurahaisille, piir-
rettiin, kierrettiin puuta ja
laulettiin yhdessä.

Sateen alkaessa ropis-
ta kerääntyi väki terassille
askartelemaan. Männynkä-
vyistä ja muusta materiaa-
listä syntyi liimaamalla ja
leikkaamalla mitä upeimpia
luomuksia. Askartelupöy-
dän ääressä olisi viihdytty
vaikka kuinka pitkään.

Yhteinen leikki ja laulu siivittivät sukuolvien yhteistä päivää.

Sinikka oli kuitenkin täl-
lä välin kattanut kahvi- ja
mehupöydän monenlaisine
herkkuineen. Tapaamisen
ranskalaissyntyinen osal-
listuja kehui erityisen her-
kullisiksi Sinikan leipomia
”silämpullia” ja kaikki oli-
vat vahvasti samaa mieltä.

Herkuttelun jälkeen ase-
tuttiin katselemaan Elvin
hauskoja diakuvia, joissa
nallet seikkailivat luonnos-
sa. Aikuiset nauttivat niistä
silmin nähden ihan yhtä pal-
jon kuin lapsetkin. Lisäksi
nähtiin kuvia hiiriperheestä
museossa, joista riittikin
kysymyksiä vanhemmalle

väellä.

Erityisen mukavaa il-
tapäivässä oli, että sai tu-
tustua uusiin sukulaisiin.
Lisäksi allekirjoittanut,
keski-ikäen ehtinyt, oppi
uuden säkeistön Hämähäk-
ki-lauluun(mollissa):

Sääski, sääski pieni
surraa, surraa vaan.
Pieni lintu lensi
siihen katsomaan.
Aurinko painui
kauas vuorten taa.
Sääski, sääski pieni
surraa, surraa vaan.

Ulla Ylä-Mononen

Muurahaisen polulta löytyi suvun pienimmille monen-
laista pähkinää purtavaksi.

Great Plains

- suorakylvöä 30 vuotta -

Kylvökoneet, äkeet ja ruiskut sekä LandPride ruohonleikkurit
ja nurmenkylvökoneet. Peterson kevyet kenttäsahat. Kääntävän
terän ansiosta sahattavan puun halkaisija voi olla 1,5 metriä.

Timo Rouhiainen
agro@propax.fi
041 438 2989
www.suorakylvö.net

Kurkijokelainen

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35 eur.** Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

kurkijoki.fi
on oikea tietopankki

TAAS SAATAVISSA

**Erkki Rahkola &
Carl-Fredrik Geust:**

**Vaiettu
Elisenvaaran
pommitus**

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

**Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimistosta 35 €**

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. vuoden 1987 vaa-
leissa
2. Kiinan, noin 2,8 mil-
joonaa sotilasta
3. Israelin
4. Alussa Jumala loi
taivaan ja maanantai
5. sammen
6. v. 1867
7. saksa
8. Mustaan mereen
9. Tradeka
10. kultaa

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**

**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hy-
v ksyttävä lakimies, jolla on
s detty kokemus ja taito.
Asianajajan toimintaa valvo-
vat Asianajajaliitto ja oikeus-
kansleri. Asianajajatoimistot
hoitavat my s maksuttomia
oikeudenk yntej ja oikeus-
turva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**

Varatuomari

Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppialankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo

Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179